

ВЛАДА

Каденція

Конституційний процес

(Закінчення. Початок на 2-й стор. обкладинки).

Представляючи документ, **Президент Петро ПОРОШЕНКО** підкреслив: це відповідь на запитання, бути чи не бути єдиній, соборній, неподільній Україні, а також найголовніша частина його мирного плану на Донбасі, «який так чи інакше буде реалізований після завершення АТО».

— Переважна більшість змін стосується саме децентралізації влади, посилення конституційно-правового статусу місцевого самоврядування та його фінансових можливостей. Це звірена з європейським досвідом протиотрута проти федералізації, — наголосив Петро Порошенко.

Серед основних змін він назвав принцип формування влади знизу, зосередження повноважень на базовому рівні місцевих громад, формування радами виконкомів. Глава держави наголосив: нині все в області вирішується головою облдержадміністрації, а рада є лише додатком ОДА. Натомість із запровадженням посад представників Президента в регіонах та районах, котрі пильнують, щоб рішення органів місцевого самоврядування відповідали Конституції та законам України, «буде все з точністю до навпаки».

Він звернув увагу на норму статті 143, за якою сільські, селищні, міські, районні, обласні ради зможуть надавати в межах відповідної адміністра-

тивно-територіальної одиниці статус спеціальної російській мові, іншим мовам національних меншин України.

— Ця поправка фіксує статус-кво, який є розумним компромісом, знімає спекуляції з мовного питання, — вважає глава держави.

Під час обговорення **представник фракції ВО «Батьківщина» Сергій ВЛАСЕНКО** зауважив: фракція не побачила в проекті змін Основного Закону норм, пов'язаних зі зняттям депутатської, суддівської та президентської недоторканності, зменшення складу Верховної Ради. Натомість у документі передбачено збільшення повноважень глави держави не лише в частині призначень голови Антимонопольного комітету, голів і керівників відповідних національних комісій, а й впливу на місцеві органи влади.

— Якщо раніше голову адміністрації можна було відправити у відставку двома третинами голосів ради, то тепер це може стати неможливим. Представник Президента отримав повноваження щодо контролю над законністю та щодо координації органів центральної виконавчої влади на ввіреній йому території. Яке це має відношення до децентралізації, ми не зрозуміли! — наголосив член фракції ВО «Батьківщина». — Ми також не зрозуміли, на якій підставі стаття 142, яка стосувалася місцевих органів влади, викинута з Конституції, а замість неї ці повноваження встановлюватимуться законом.

— Представники ВО «Свобода» взяли найактивнішу участь у напрацюванні пропозицій щодо змін до Основного Закону [у рамках створеної в Верховній Раді ТСК. — Ред.]. І нам дуже прикро, що жодну з них не було введено в проект Конституції, — заявив **голова фракції Олег ТЯГНИБОК**.

Серед таких пропозицій він виокремив: обрання народних депутатів за пропорційною системою за відкритими виборчими списками; скасування недоторканності народних депутатів, Президента та суддів; спрощену процедуру відкликання народного депутата виборцями; скорочення складу парламенту до 300 депутатів; обрання місцевих суддів громадянами України строком на п'ять років; заборону нацистської та комуністичної ідеологій.

«Категорично неприйнятна» для «свободівців» редакція статті 143 про можливість надання російській та іншим мовам нацменшин статусу спеціальних у межах адміністративно-територіальної одиниці.

— Якщо цей пункт буде введений у дію, кожне село, а не держава вирішуватиме мовне питання. Це знівелює статтю 10 Конституції, за якою єдиною державною мовою є українська, — підкреслив Олег Тягнибок.

— Україна живе під час війни. Петре Олексійовичу, вважаю, що проект Конституції, який ви пропонуєте, не на часі. Спочатку треба здолати ворога, закінчити антитерористич-

стартував. Але...

ну операцію. В останні роки ми кілька разів міняли Основний Закон, але ладу в країні немає. То, може, не Конституція винна, а ми самі. Не Конституцію, а всіх вас треба міняти, – звернувся до сесійної зали **позафракційний Олег ЛЯШКО**.

Зауважимо, що напередодні проект змін до Конституції попередньо обговорили члени Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування і підкреслили: перша частина змін, які стосуються трикутника влади – Президент, уряд та Верховна Рада, не викликає істотних зауважень, а ось другу – стосовно децентралізації й передачі повноважень представникам Президента на місцях і виконавчим органам місцевого самоврядування – варто доопрацювати, адже там є дуже багато помилок і прогалин. Так, **член комітету Микола ФЕДУРК** зазначив, що запропонована модель «смотрящих» глави держави у регіонах може ще більше посилити централізовану систему управління, контроль за місцевим самоврядуванням. У відповідь **Голова комітету Давид ЖВАНІЯ** підкреслив, що Президент запропонував найбільш м'яку «польську модель», однак уточнив: децентралізація не означає хаосу.

Народні депутати не проголосували за внесення у 2013 році колишнім Президентом Віктором Януковичем проект змін до Конституції

України щодо посилення гарантій незалежності суддів.

Водночас Верховна Рада підтримала подання Президента про призначення міністром оборони України генерал-полковника Валерія Гелетея. Склавши присягу, він пообіцяв відновити територіальну цілісність України й оптимістично заявив, що парад перемоги обов'язково буде в українському Севастополі. Перед голосуванням глава держави повідомив народним депутатам, що для координації дій та підвищення рівня керуваності силовим блоком він призначає першим заступником глави адміністрації Президента Юрія Косюка, керівником Генерального штабу – генерал-лейтенанта Віктора Муженка, а нинішнього в.о. міністра оборони Михайла Ковалюка – заступником Секретаря РНБО.

– Ми маємо очистити армію від тих, хто паразитує, витягуючи з неї бюджетне фінансування. Ми маємо відродити потенціал нашого військово-промислового комп-

лексу, який багато років служував ширмою для відмивання грошей із бюджету через державне оборонне замовлення, – сказав Петро Порошенко.

Також на пленарному засіданні 3 липня Верховна Рада прийняла за основу проект закону про реструктуризацію кредитних зобов'язань з іноземної валюти в гривню. Зокрема, законопроектом передбачено погашення зобов'язань за кредитом в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою за рахунок передачі позичальником предмета іпотеки іпотекоутримувачу (банку). Така передача є підставою для припинення зобов'язань за кредитом, зокрема якщо вартість предмета іпотеки є недостатньою для повного задоволення зобов'язань.

Окрім того, парламентарії прийняли за основу два важливі для реформи місцевого самоврядування законопроекти: «Про засади державної регіональної політики» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад». **Віце-прем'єр – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир ГРОЙСМАН** підкреслив: ухвалення законопроектів про об'єднання й про

співробітництво тергромад зробить їх більш спроможними вирішувати питання своєї компетенції. Об'єднуватимуться лише громади, що мають спільні межі й знаходяться в одному регіоні. Центральною громадою стане та, що має найкращу інфраструктуру.

Спочатку планується розробити перспективний план об'єднання для всіх регіонів та схвалити його

на засіданні уряду. Потім місцеві ради ухвалить рішення про об'єднання громад, після чого оголосять про проведення виборів у цих громадах. І лише тоді новостворені об'єднання почнуть функціонувати.

На засіданні профільного Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Володимир Гройсман пообіцяв, що уряд мотивуватиме об'єднання гро-

мад, зокрема за підтримки європейських партнерів. Говорячи про оптимальну кількість мешканців об'єднаної громади, він зауважив: що більше, то краще. Очікується, що середній розмір громади становитиме 5-10 тисяч осіб, мінімальний – 3,5 тисячі.

Ігор БЕККЕР.
Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Прем'єр-міністр – до коаліції: «Буде переформатування Кабміну»

Про це 4 липня заявив голова уряду Арсеній Яценюк після того, як Верховна Рада «зі скрипом» повернулася до розгляду урядових проектів про особливий період у паливно-енергетичному комплексі та про внесення змін до деяких законів України щодо реформування системи управління Єдиною газотранспортною системою України й прийняла ці документи за основу.

– Реформування системи управління ГТС відкриває шлях для побудови нової енергетичної системи, де Україна стане гравцем. В іншому разі Росія через кілька років обійде нашу країну через «Південний потік» і вітчизняною ГТС можна буде качати тільки повітря, – підкреслив прем'єр.

Він нагадав, що сама труба та газозховище залишаться повністю в державній власності.

– Щоб виграти газу війну, треба об'єднатися, мати політичну й громадянську відповідальність перед 45-мільйонною державою. Ідеальних законів не буває. Як голова уряду хочу чітко заявити: на жоден шантаж [депутатів. – Ред.] уряд піддаватись не буде. Або ми працюємо, або не працюємо. Якщо не буде спільного бачення й спільної роботи для порятунку країни, тоді в країні буде переформатування Верховної Ради, уряду й коаліції, – звернувся він до парламентаріїв, які напередодні провалили прийняття цього законопроекту.

– Ніколи не думав, що, будучи разом у коаліції, мені доведеться реагувати на ваші вислови й на ваше повчання українському парламенту. Я не кажу, що тут сидять святі, але,

може, це ваша зверхня позиція призвела до того, що уряд не підтримали вчора, – сказав у відповідь голова фракції ВО «Свобода» Олег Тягнибок.

Він підкреслив: фракція проголошує, якщо надзвичайний стан в енергетиці запроваджуватиме Верховна Рада, а не уряд. І наполіг, аби склад акціонерів оператора з управління ГТС затверджувався законодавчим органом.

– Звертаюсь до колег, яких знітив тон Прем'єр-міністра. Давайте зрозуміємо, в якій він ситуації. На відміну від більшості з вас він бачить ситуацію далі свого носа. Люди можуть залишитися без газу взимку! Голосуйте, дармоїди, – закликав позафракційний Олег Ляшко.

– Не виключаю, що пропозиції щодо парламентського контролю будуть враховані до другого читання, – уточнив Голова Верховної Ради Олександр Турчинов.

– Я пропоную розпочати процес консультацій про переформатування й посилення складу Кабінету Міністрів України, – сказав після голосування Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк.

Розгляд цих проектів законів у другому читанні відбудеться на пленарному тижні 22-25 липня.

Окрім того, Верховна Рада прийняла закони «Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» (щодо визначення особливостей корпоративного управління в банках); «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо додаткових гарантій соціального захисту військовослужбовців в особливий період»; «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо пасивних доходів», «Про внесення змін до деяких законів щодо окремих питань проведення медико-соціальної експертизи»; «Про внесення змін до Закону України «Про громадські об'єднання» (щодо забезпечення діяльності всеукраїнських громадських об'єднань); «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування доходів від капіталу», а також «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування орендної плати за водні об'єкти до місцевих бюджетів».

Ігор БЕККЕР.